

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci žalobce **L. H.**, nar. X, bytem X, zast. zák. zást. Monikou Hubovou, bytem tamtéž, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2016, sp. zn. SZ/MPSV-2016/91267-918, č. j. MPSV-2016/172067-918,

takto :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou žalobou namítal žalobce nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání do rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Hradci Králové o odnětí příspěvku na péči od 1. 4. 2016 a současně bylo rozhodnuto o odnětí zvýšení příspěvku na péči dle § 12 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“).

V žalobě uvedl, že podle posudku posudkového lékaře bylo stanoveno, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu oprávněná osoba potřebuje pomoc v oblasti osobní aktivity. Další potřeby – stravování, péče o zdraví a výkon fyziologické potřeby – byly zamítnuty. Toto hodnocení považoval žalobce za rozporné s lékařskými nálezy odborných lékařů zejména lékařské zprávy z ambulantního vyšetření Fakultní nemocnice

v Hradci Králové ze dne 27. 6. 2016, z níž vyplynulo, že pro žalobce je nezbytný dietní léčebný režim při CKD a základním onemocnění, dieta s omezením fosfátů a draslíku.

S ohledem na uvedené žalobce dále konstatoval, že vzhledem k úpravám stravovacího režimu nenavštěvuje běžné školské zařízení, jídlo musí být normována dle obdržených pokynů od nutričního terapeuta. Vzhledem k jeho zdravotnímu stavu, na který se vážou výrazné stavy únavy, není schopen ani před návštěvou školy ani po skončení vyučování připravit si jídlo dle předepsané diety sám. Vzhledem k vysokému množství léků, které denně užívá pro apnoické pauzy a pro kolapsové stavy je nutná přítomnost dospělé osoby pro dodržování stanoveného léčebného režimu a pro včasné rozpoznání zdravotního problému za účelem eventuálního vyhledání pomoci. Žalobce přitom odkázal na propouštěcí zprávu ze dne 22. 6. 2016 vystavenou nemocnicí Náchod. Připomenul rovněž, že aktuálně je v péči klinického psychologa pro opakované kolapsové stavy, jak vyplývá ze zprávy ze dne 6. 9. 2016. Je rovněž dlouholetým klientem školského poradenského zařízení PPP KHK, pobočka Náchod, aktuálně se řadí mezi studenty s mírou podpůrných opatření číslo 3 pro žáky a studenty se speciálně vzdělávacími potřebami a řadí se mezi studenty zdravotně postižené. Ve škole má individuální vzdělávací plán a režim. Dále uvedl, že vzhledem ke každodenní enuréze je nutno z jej minimálně 2× v průběhu noci vzbudit. Pro poruchy spánku nelze spoléhat na to, že by se byl schopen vzbudit sám.

Žalobce zdůraznil, že rozhodnutí žalovaného považuje za nesprávné z těchto důvodů:

Žalovaný opírá své závěry o posudek příslušného posudkového lékaře, dle něhož nejsou splněny podmínky pro přiznání příspěvku, i když zdravotní stav žalobce vyžaduje časté návštěvy odborných lékařů. Žalobce má za to, že posudkový lékař tento závěr učinil, aniž by podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav. K posudkovému lékaři nebyl žalobce přizván, takže si tento lékař ani nemohl učinit odpovídající představu o jeho zdravotním postižení. Při posuzování zdravotního stavu žalobce nebylo přihlédnuto k ust. § 1 a § 2 vyhl.č. 505/2006 Sb. Z lékařských zpráv přitom jednoznačně vyplývá, že zdravotní stav žalobce je progresivní, bez možnosti úplného uzdravení. Pokud by bylo ohodnocení provedeno správně podle platných právních předpisů a v souladu se zdravotní dokumentací, pak by žalobci zajisté byly uznány snížené schopnosti zvládání základních životních potřeb v oblasti stravování, výkonu fyziologické potřeby, péče o zdraví i osobní aktivity. Žalobce vyslovil přesvědčení, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu bez přihlédnutí k zákonu č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a rovněž tak ke shora vzpomínané prováděcí vyhlášce.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že stav žalobce posuzovala v odvolacím řízení Posudková komise MPSV, která vycházela ze spisové dokumentace úřadu práce, včetně záznamu ze sociálního šetření, dále posudkového spisu lékařské posudkové komise OSSZ Hradec Králové, zdravotní dokumentace praktického lékaře a dostupných lékařských nálezů. Komise konstatovala, že žalobce trpí polymorfními zdravotními obtížemi s dominujícími obtížemi nefrologickými a urologickými. Dále bylo konstatováno, že žalobce je plně orientovaný, nemá posudkově významné postižení zraku, sluchu, duševních schopností. Intelkt se pohybuje v pásmu průměru. Po interní stránce je jeho stav kompenzován, nemá doloženou posudkově významnou dechovou či oběhovou nedostatečnost. Je samostatně mobilní bez pomůcek, nemá omezení hybnosti kloubů, páteře, postižení jemné motoriky. Dominuje zvýšená únavnost v důsledku chronického interního onemocnění. Komise dospěla k závěru, že žalobce je omezen ve zvládání

osobních aktivit přiměřených věku. K námitkám žalobce komise konstatovala, že žalobce má vzhledem k věku normální duševní předpoklady pro zvládnutí léčebného režimu (dávkování léků) a dietního režimu (stravování). Dále uvedla, že žalobce není omezen motoricky ani smyslově. Jeho zdravotní obtíže jsou dlouhodobého charakteru, proto lze předpokládat, že je z dlouhodobého hlediska adaptován na zdravotní postižení a s tím spojený léčebný režim. Dále uvedla, že noční enurézu je možno řešit inkontinenčními pomůckami, které žalobce může vzhledem k věku a duševním schopnostem používat samostatně. Skutečnost, že tyto pomůcky nepoužívá, nelze hodnotit jako nezvládnání této základní životní potřeby, neboť zvládnání základních životních potřeb se hodnotí s používáním běžně dostupných pomůcek ve smyslu § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách. Posudková komise dále uvedla, že její závěr odpovídá závěru posudkového hodnocení LPS OSSZ Hradec Králové, kde byl zdravotní stav hodnocen v prvním stupni řízení. Odpovídá rovněž závěrům sociálního šetření. Dále se vyjádřila k rozdílnému hodnocení oproti posudku ze dne 22. 4. 2014 a 16. 5. 2014 a posudkům předchozím, kdy byla žalobci uznána také neschopnost zvládat základní životní potřebu péče o zdraví a výkonu fyziologické potřeby. Vzhledem k tomu, že se jedná o nezletilého, posuzovala se mimořádnost péče vzhledem k věku a ve srovnání s osobami stejného věku ve smyslu § 10 zákona o sociálních službách. Komise změnu odůvodnila věkem žalobce a přiměřenými duševními schopnostmi, neboť u žalobce ve věku 17,5 let normálních duševních schopností není medicínsky odůvodněno, aby nezvládal dodržování léčebného režimu spočívajícího v pravidelném užívání léků, dietního režimu a užívání běžně dostupných pomůcek pro případnou kompenzaci zvládnání výkonu fyziologické potřeby. K žalobcem uváděné poruše dechu ve spánku pravděpodobně v důsledku fraktury nosní přepážky žalovaný uvedl, že ji lze posudkově hodnotit až poté, co bude posouzena odborným lékařským pracovištěm, neboť v lékařských záznamech není dosud uvedena. I pokud by byl tento zdravotní problém shledán jako posudkově významný a uznáno nezvládnání potřeby péče o zdraví, na posudkovém závěru by to nic nezměnilo.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 dané právní úpravy, když žalobce i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas konkludentně. Po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.

Krajský soud předně uvádí, že podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci upravuje zákon o sociálních službách. Podmínky nároku na příspěvek na péči přitom vycházejí z ust. § 7 dané právní úpravy, kde je uvedeno, že příspěvek se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby a nárok na něj mají osoby, uvedené v § 4 odst. 1, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jim tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb.

Otázku, která osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby a v jakém stupni, pak řeší ust. § 8 odst. 1 uvedeného zákona:

a) ve stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního

- stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,
- b) ve stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,
- c) ve stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,
- d) ve stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb,

a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

Dále z ust. § 9 odst. 2 cit. zákona plyne, že schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v písm. h) (péče o zdraví), se hodnotí ve vztahu ke konkrétnímu zdravotnímu postižení a režimu stanovenému ošetřujícím lékařem. Z odst. 4 plyne, že při hodnocení schopností zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Odst. 5 tohoto předpisu upravuje uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě tak, že musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Konečně § 10 tohoto zákona uvádí, že u osoby do 18 let věku se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.

Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení pak stanoví vyhláška č. 505/2006 Sb. v platném znění. Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce. V § 1 je dále uvedeno, že schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby, při hodnocení zvládat základní životní potřeby se hodnotí tělesné struktury, tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze

zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Ustanovení § 2a cit. vyhlášky pak upravuje řečené v tom smyslu, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Příloha č. 1 předpisu pak upravuje vymezení schopností zvládat jednotlivé základní životní potřeby. Základní životní potřeba osobní aktivity je zvládána, pokud je osoba schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržovat denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

Ze správního spisu krajský soud zjistil, že správní řízení ve věci příspěvku na péči bylo zahájeno z moci úřední z důvodu konce platnosti posouzení stanovení stupně závislosti osoby. Úřad práce provedl dne 3. 3. 2016 sociální šetření. Následně byla dne 8. 3. 2016 zaslána Lékařské posudkové službě OSSZ Náchod žádost o posouzení stupně závislosti žalobce, když součástí žádosti byl písemný záznam o sociálním šetření. Úřad práce pak následně dne 29. 3. 2016 po obdržení výsledků posouzení stupně závislosti vydal v souladu s ust. § 14 odst. 5 zákona o sociálních službách rozhodnutí. V následném odvolacím řízení si pak žalovaný vyžádal u Posudkové komise MPSV ČR, oddělení výkonu posudkové služby Hradec Králové, přezkoumání posouzení stupně závislosti žalobce. Na základě jednání dne 27. 7. 2016 vydala komise posudkový závěr pro účely odvolacího řízení. Uvedená komise dospěla k závěru, že *„žalobce není osobou do 18 let věku, která se podle ust. § 8 odstavec odst. 1 zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, není však neschopen zvládat alespoň tři základní životní potřeby. Tento zdravotní stav byl i ke dni 24. 12. 2015. Dle Posudkové komise MPSV není žalobce schopen zvládat z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze jednou základní životní potřebu a to „osobní aktivity“.“*

Krajský soud po přezkoumání věci konstatoval, že z ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o sociálních službách plyne, že osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby. Takový stav však u žalobce objektivně zjištěn nebyl. Lze přisvědčit názoru žalovaného, že žalobce je osobou s normálními duševními předpoklady, přičemž dlouhodobost jeho zdravotních obtíží má nepochybně za následek jeho určitou adaptabilitu na zdravotní postižení a s tím související léčebný režim včetně zvládání dietních opatření. Vzhledem k věku žalobce blízcímu se zletilosti a jeho duševním i fyzickým schopnostem nelze proto konstatovat, že by žalobce nezvládal základní životní potřeby a to potřeby fyziologické a potřeby týkající se péče o zdraví včetně užívání pomůcek pro případnou kompenzaci zvládání výkonu fyziologické potřeby. Touto otázkou se žalovaný v napadeném rozhodnutí i v písemném vyjádření k žalobě podrobně zabýval a na závěry tam vyslovené krajský soud v plném rozsahu odkazuje.

S ohledem na shora uvedené nemohl krajský soud žalobním námitkám vyhovět. Činí tak i navzdory tomu, že zcela chápe všechny těžkosti, které každodenní život žalobce jeho onemocnění provází. Vzhledem k učiněným závěrům pak soudu nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou zamítnout, s odkazem na ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení vyplývá z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný žalovaný správní orgán žádnou náhradu nákladů řízení nežádal.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Hradec Králové 23. ledna 2018

v.r.

Za správnost vyhotovení:
L. P.

JUDr. Magdalena Ježková

samosoudkyně